

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДІ НУ «ОМА»

_____ Чимшир В.І.

«___» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління ресурсами навігаційного містка»

Рівень вищої освіти: Перший

Ступінь вищої освіти: Бакалавр

Галузь знань: 27 Транспорт

Спеціальність: 271 Річковий та морський транспорт

Спеціалізація: Судноводіння

Дунайський інститут

Кафедра навігації і управління судном

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління ресурсами навігаційного містка» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Судноводіння».

Розробник: Слюсаренко Анатолій Іванович – старший викладач кафедри навігації і управління судном.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри навігації і управління судном.

Протокол від «__» «_____» 2019 р. № __

Завідувач кафедрою О.Б. Даниленко

Секретар кафедри С.Г. Сошніков

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – знання основних принципів несення ходової навігаційної вахти та управління особовим складом на містку; знання методів ефективного управління ресурсами та уміння їх застосовувати; знання та уміння застосовувати методи прийняття рішень.

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: обов'язковий.

Передумовою для вивчення дисципліни «Управління ресурсами навігаційного містка» є засвоєння наступних обов'язкових елементів дисциплін освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Судноводіння»: «Організація колективної діяльності та лідерство», «Менеджмент морських ресурсів», «Морехідні якості судна», «Управління судном».

Навчальна дисципліна забезпечує реалізацію вимог розділу А – II/1, (функція: судноводіння на рівні експлуатації), А – II/2 (функція: судноводіння на рівні управління). Сфера компетенції – несення безпечної навігаційної вахти згідно Кодексу ПДНВ з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Компетентності:

ЗК5 Здатність приймати та реалізовувати обґрунтовані управлінські рішення в рамках прийнятної ризику.

ЗК8 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК13 Здатність до подальшого навчання.

СК4 Здатність забезпечувати організацію та дотримання процедур несення безпечної навігаційної вахти.

СК15 Знання та вміння оцінювати виявлені дефекти та пошкодження вантажних приміщень, люкових закриття і баластних танків та вживати відповідні заходи.

Програмні результати навчання:

РН14 Уміння ефективно здійснювати професійну діяльність, приймати та реалізовувати управлінські рішення в багатонаціональному колективі.

РН24 Знання питань управління персоналом на судні та його підготовки; уміння застосовувати методи управління, вирішувати задачі та керувати робочим навантаженням, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми та їх рішення, власний досвід у галузі професійної діяльності.

РН25 Знання методів ефективного управління ресурсами та уміння їх застосовувати; знання та уміння застосовувати методи прийняття рішень.

Кількість кредитів ЄКТС: 2

Форма підсумкового контролю: залік

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Управління ресурсами навігаційного містка» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною:

- знання принципів управління особовим складом на містку;
- розподіл особового складу, покладання обов’язків і встановлення черговості використання ресурсів;
- ефективний зв’язок;
- впевненість та керівництво;
- досягнення та підтримка інформованості про ситуацію;
- урахування досвіду роботи у складі команди;
- знання положення справ.

3. Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Навчальне навантаження (години)							Відповідність модельному курсу Міжнародної морської організації	
	Денна форма навчання (4 курс)				Заочна форма навчання (5 р. / 3р.ск)				
	Кількість аудиторних годин	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	Кількість аудиторних годин *	Лекції	Практичні (семінарські)		Лабораторні роботи
Розділ 1. Знання принципів управління особистим складом									
Тема 1. Зміст дисципліни «УРНМ». Вплив людського фактору на безпеку мореплавання.	1	1			0,5/–	0,5/–			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 2. Практичний ефект помилок, реагування колективу на помилку. Послідовність помилок та ланцюг помилок.	0,5	0,5			0,5/0,5	0,5/0,5			1.39: 3.7 – 3.7.5

Тема 3. Знання принципів управління особистим складом. Ефективний зв'язок, досягнення та підтримка інформованості про ситуацію.	1	1			0,5/0,5	0,5/–		–/0,5	1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 4. Синергетика. Вплив на безпеку мореплавання. Синергетика і стиль управління у прояві ефективності командної роботи. Урахування досвіду роботи у складі команди.	1	1			0,5/0,5	0,5/0,5			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 5. Прояв в області поліпшення психофізичного стану містка та психофізичний стан містка. Розподіл особового складу та покладання використання ресурсів.	1	1			1,5/0,5	0,5/0,5	1/–		1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 6. Усвідомленість ситуації та втрата володіння ситуацією. Розпізнавання моменту втрати володіння ситуації.	0,5	0,5			0,5/1	0,5/0,5		–/0,5	1.39: 3.7 – 3.7.5

Тема 7. Стратегія швидкого оволодіння ситуації та прояв владності та наполегливості. Наполегливість та стиль керівництва і лідерства.	5	1		2	1,5/0,5	0,5/-	1/-	-/0,5	1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 8. Вплив на безпеку судноводіння при стресі. Природа прояву стресу.	0,5	0,5		2	0,5/0,5	0,5/0,5			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 9. Можливості та засоби управління стресом. Вплив стресу на спілкування в колективі.	0,5	0,5		2	0,5/-	0,5/-			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 10. Роль лідера при надзвичайних ситуаціях, впевненість та керівництво. Різниця між керівництвом і управлінням.	5	1		2	1,5/2,5	0,5/0,5	1/-	-/0,5	1.39: 3.7 – 3.7.5
Разом за розділом 1:	16	8		8	8/10	5/3	3/-	-/2	X
Розділ 2. Роль колективу в обговоренні прийняття рішення									
Тема 1. Роль колективу в обговоренні прийняття рішення.	1	1		2	0,5/0,5	0,5/-			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 2. Прихований тиск та його визначення.	0,5	0,5			0,5/0,5	0,5/-			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 3. Сумнів та реакція на нього.	0,5	0,5			1,5/2,5	0,5/0,5	1/-	-/0,5	1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 4. Роль спілкування і	1	1			1,5/0,5	0,5/-	1/-	-/0,5	1.39: 3.7 – 3.7.5

брифінгів на судні та довіра і зміст.									
Тема 5. Вплив загальноосвітнього і культурного рівня на безпеку мореплавання.	5	1		2	0,5/0,5	0,5/0,5			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 6. Неправильне управління судном і наглядом та до чого призводить порушення порядку дій.	1	1		2	1,5/3	0,5/0,5	1/-	-/0,5	1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 7. Паралельна індексація. Вимоги ІМО до планування рейсу.	1	1			0,5/0,5	0,5/0,5			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 8. Суть взаємин капітана і лоцмана. Типові причини подій.	1	1			0,5/1	0,5/0,5			1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 9. Ментальний ресурс і поведінка та контроль і відповідальність.	5	1		2	0,5/0,5	0,5/0,5	-/-	-/0,5	1.39: 3.7 – 3.7.5
Тема 10. Міжнародні конвенції з безпеки мореплавання.	1	1			0,5/0,5	0,5/-			1.39: 3.7 – 3.7.5
Разом за розділом 2:	16	8		8	8/5	5/3	3/-	-/2	X
Всього аудиторних годин:	32	16		16	16/10	10/6	6/-	-/4	X
Самостійна робота (години):	28			44/50					X
									X

Загальний обсяг годин навчальної дисципліни:	60	60/60	X
---	----	-------	---

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Перелік інструментів, обладнання програмного забезпечення, використання яких передбачає виконання лабораторних занять (за потребою)
1	Оволодіння ВПКМ надзвичайними ситуаціями, які є такі ситуації, до яких потрібна спеціальна увага. Формулювання і пояснення важливих цілей, для забезпечення лідерства в команді, для досягнення безпеки маневрування судна у різних умовах плавання та різних складних ситуаціях.	NTPRO TRANSAS 5000
2	Знання ВПКМ своїх обов'язків та своєчасне розуміння в прийнятті безпечних рішень, своя приватна реакція на допущені помилки і прийняття рішень для уникнення та розвитку ланцюга помилок. Практичний ефект помилок, реагування колективу на помилку. Послідовність помилок та ланцюг помилок.	NTPRO TRANSAS 5000
3	Особливість несення ходової навігаційної вахти та спілкування між членами вахти, при плаванні у портових водах при відходу/підходу судна до причалу. Роль лідера при надзвичайних ситуаціях, впевненість в діях та в керівництві. Колективна праця на ходовому містку. Типові причини подій.	NTPRO TRANSAS 5000
4	Знання ВПКМ своїх обов'язків при прихованому тиску на нього або на членів екіпажу та визначення прихованого тиску. Суть взаємин між капітаном і членами екіпажу на ходовому містку. Вплив на безпеку судноводіння при стресі. Ментальний ресурс і поведінка, контроль і відповідальність.	NTPRO TRANSAS 5000

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота з дисципліни складається з опрацювання навчального матеріалу:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне опрацювання окремих розділів навчальної дисципліни;
- оцінка плану переходу та його оптимізація по різних критеріям;
- рекомендації ІМО.
- міжнародні конвенції з безпеки мореплавання;
- підготовка до лабораторних занять;
- підготовка до заліку.

6. Індивідуальні завдання.

Навчальним планом не передбачені

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється оцінюванням якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни за результатами опитування з питань лекційного матеріалу, виконання практичних та лабораторних робіт, що передбачені робочим навчальним планом згідно темам робочої навчальної програми (у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу НУ«ОМА»).

Форма контролю: залік.

Методи контролю: усний, письмовий.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ з/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрацій здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою)
1	Формулювання і пояснення важливих цілей для забезпечення лідерства в команді та досягнення безпеки судна у різних умовах плавання. Колективна праця екіпажу для досягнення безпеки маневрування судна у різних умовах плавання та різних складних ситуаціях. Виконання кожного члену екіпажу своїх обов'язків.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання; – захист курсової роботи.	NTPRO TRANSAS 5000
2	Особливості практичного ефекту помилок, реагування колективу на помилку. Послідовність помилок та ланцюг помилок. Колективна праця екіпажу при маневруванні судна. Виконання кожного члену екіпажу своїх обов'язків.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання; – підготовка на тренажері.	NTPRO TRANSAS 5000
3	Роль лідера при надзвичайних ситуаціях, впевненість в діях та в керівництві. Знання питань управління персоналом на судні та його підготовки; уміння застосовувати методи управління, вирішувати задачі та керувати робочим навантаженням, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми та їх рішення, власний досвід у галузі професійної діяльності.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання; – підготовка на тренажері.	NTPRO TRANSAS 5000
4	Колективна праця екіпажу при маневруванні судна у портових водах. Виконання кожного члену екіпажу своїх обов'язків. Вплив загальноосвітнього і культурного рівня на	– схвалена підготовка з використанням лабораторного	NTPRO TRANSAS 5000

	безпеку мореплавання. Ментальний ресурс і поведінка та контроль і відповідальність.	обладнання. – підготовка на тренажері.	
5	Вплив на безпеку судноводіння при стресі. Природа прояву стресу. Можливості та засоби управління стресом. Вплив стресу на спілкування в колективі. Сумнів та реакція на нього. Знання положення дій (ЗПД) до управління судном і наглядом, та до чого призводить втрата знання положення дій.	– схвалена підготовка з використанням лабораторного обладнання. – підготовка на тренажері.	NTPRO TRANSAS 5000

8. Схема нарахування балів за навчальною дисципліною

Оцінка (за національною шкалою)	Оцінка за шкалою ВНЗ	Критерії
Відмінно	A	демонструє відмінні знання теоретичного матеріалу; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; глибоко та всебічно розкриває зміст питань, які обговорюються, аргументовано та логічне викладає матеріал, володіє культурою мови; показує вміння формулювати висновки та узагальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал з використанням теоретичних знань; самостійно оцінює різноманітні ситуації що пов'язані із ризиком забруднення морського середовища, виявляючи особисту позицію щодо них.
Добре	B	демонструє знання вище середнього рівня; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але допускає окремі неточності; формулює висновки та узагальнення з окремих питань, логічне викладає свої знання; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	C	демонструє знання середнього рівня; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає аргументи на підтвердження вивченого теоретичного матеріалу; розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал; формулює висновки з окремих питань; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, здатний застосовувати його на практиці.
Задовільно	D	демонструє задовільні знання;

		не виявляє належної активності при обговоренні питань на практичних заняттях; відповідає на окремі питання; формулює висновки з окремих питань; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.
	Е	демонструє знання на рівні мінімальних вимог; відповідає на окремі питання, які обговорюються; не виявляє належної активності при обговоренні питань; неохайно виконує завдання на практичних заняттях; володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.
Незадовільно	FX	не володіє навчальним матеріалом на рівні мінімальних вимог; не здатний виконати завдання у повному обсязі; поверхнево розкриває зміст питань, які розглядаються, будуючи відповіді на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення; допускає суттєві помилки під час усних та письмових відповідей; неохайно виконує індивідуальні завдання; не виявляє активності на заняттях при обговоренні питань; не виявляє старанності при виконанні завдань для самостійної роботи. Курсанти (студенти), які не з'явилися на контрольні заходи без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку (FX).

9. Рекомендована література.

Основна:

1. Песков Ю. А., Руководство по «организации мостика» для судов: Учебное пособие: В 3-х т. /Ю. А. Песков., – Новороссийск, 2002.
2. Песков Ю. А., Руководство по "Организации мостика для судов": учебное пособие: В 3-х т. Т. 1 / Ю.А. Песков; Новороссийская гос. морская академия. – Новороссийск: НГМА, 2002. – 146 с.
3. Песков Ю. А., Руководство по "Организации мостика для судов": учебное пособие: В 3-х т. Т.2 / Ю.А. Песков; Новороссийская гос. морская академия. - Новороссийск: НГМА, 2002. – 132 с.
4. Песков Ю. А., Руководство по «организации мостика» для судов: Учебное пособие: В 3-х т. Т3 / Ю.А. Песков. – Новороссийск, 2002.
5. Стадниченко С. М., Управление командой и ресурсами мостика: уч. курс/С.М. Стадниченко; ред. В. В. Пономаренко; Ин-т последипломного проектирования "Одесский морской тренажерный центр". – 2007: "ТЭС", 2007. – 212 с.
6. Стадниченко С. М., Человеческий фактор на море / Bridge Resource Management / С. М. Стадниченко. – Одесса: Астропринт, 2003. – 192 с.

Допоміжна:

1. Алексишин В. Г., Практическое судовождение: Учебное пособие / В.Г. Алексишин, В.Т. Долгочуб, А.В. Белов; ОНМА. – Одесса: Феникс, 2006. – 376с.

2. Дмитриев В. И., Современные навигационные системы и безопасность судовождения: Учеб. пособие / В.И.Дмитриев, В.И. Форафонов.- М.: Моркнига, 2010. – 160 с.

3. Под ред. Ермолаева Г. Г., Справочник капитана дальнего плавания /– М.: Транспорт, 1988. – 248 с.

4. Bridge Procedures Guide / International Chamber of Shipping. – 4th edition. – London: Maries Publications, 2007. – 114 p.

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.itfseafarers.org
2. www.itfglobaL.org
3. <http://moryak.biz/>
4. <http://rise.odessa.ua>
5. <http://seaman.in.ua>
6. <https://vk.com>
7. <https://lektsii.org>

11. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни